

Servei de Monuments

Excavació, consolidació i museïtzació de l'església paleocristiana i necròpolis de Santa Cristina d'Aro

Memòria valorada
Març de 2026

Diputació de Girona

Índex

Memòria.....	3
Dades generals	4
Identificació i objecte del projecte	4
Agents del projecte	4
Pressupost i execució	5
Memòria històrica	6
La descoberta	6
L'edifici	11
La intervenció del 2007	14
La intervenció del 2021	18
La intervenció del 2024	21
La intervenció del 2025	26
Cronografia de les investigacions històriques	29
Estat actual	31
Memòria d'actuació	35
Intervenció arqueològica	35
Consolidació i restauració	40
Bibliografia i fonts d'informació	45
Pressupost	46
Arqueologia	47
Consolidació	48
Últim full de pressupost	49
Documentació gràfica	50

Memòria

Dades generals

Aquesta memòria valorada fa referència a les obres previstes a la fase 2026 a l'església paleocristiana i necròpolis de Santa Cristina d'Aro, al Baix Empordà.

Anteriorment s'han executat diverses actuacions per tal de posar al descobert i consolidar-ne les restes, però l'evolució dels treballs previs i l'estat de les restes requereixen de seguir realitzant treballs per tal de poder excavar, consolidar, museïtzar i adequar l'àmbit per a la visita pública.

La protecció del monument és de BCIL (Bé Cultural d'Interès Local), amb declaració del 24 d'abril de 2020. També consta com element protegit al Catàleg de jaciments Arqueològics del terme de Santa Cristina d'Aro, incorporat al POUM amb aprovació de data 28 de març de 2023.

Identificació i objecte del projecte

Títol del projecte	Consolidació i museïtzació de l'església paleocristiana i necròpolis de Santa Cristina d'Aro. Memòria valorada 2026
Adreça	Carrer Salvador Dalí, 22. 17246 Santa Cristina d'Aro
Comarca	Baix Empordà
Ref. Cadastral	0195902EG0209N0001LM

Agents del projecte

Promotor	Ajuntament de Santa Cristina d'Aro
NIF	P1719200F
Adreça	Plaça Catalunya, 1, 17246 Santa Cristina d'Aro, Girona
Redactor	Servei de Monuments de Diputació de Girona
NIF	P1700000A
Adreça	Pujada Sant Martí, 5. 17004 Girona
Arquitecta	Irene Llusent Guillamet
Arquitecte tècnic	Iriex Costa Prieto
Historiador	Lluís Buscató i Somoza
Delineant	Lluís Prat i Busquets

Pressupost i execució

PEC 77.791,87 €

Setanta-set mil set-cents noranta-un euros amb vuitanta-set cèntims

Desglossat amb els següents imports (IVA inclòs) segons tipologia dels treballs:

Arqueologia 45.242,87 €

Consolidació 32.594,00 €

Execució Es preveu executar els treballs durant el 2026 i principis del 2027

Terminis La previsió de la durada de les obres és de 6 mesos

Santa Cristina d'Aro, març de 2026.

Se signa aquesta pàgina del document considerant així també signats la resta d'apartats i documents inclosos al present memòria

Irene Llusent Guillamet

Firmado digitalmente por Irene
Llusent Guillamet -
(TCAT)
Fecha: 2026.03.16 12:55:12 +01'00'

Irene Llusent Guillamet
Arquitecta Cap del Servei de Monuments
Diputació de Girona

Irieix Costa Prieto
Arquitecte tècnic del Servei de Monuments
Diputació de Girona

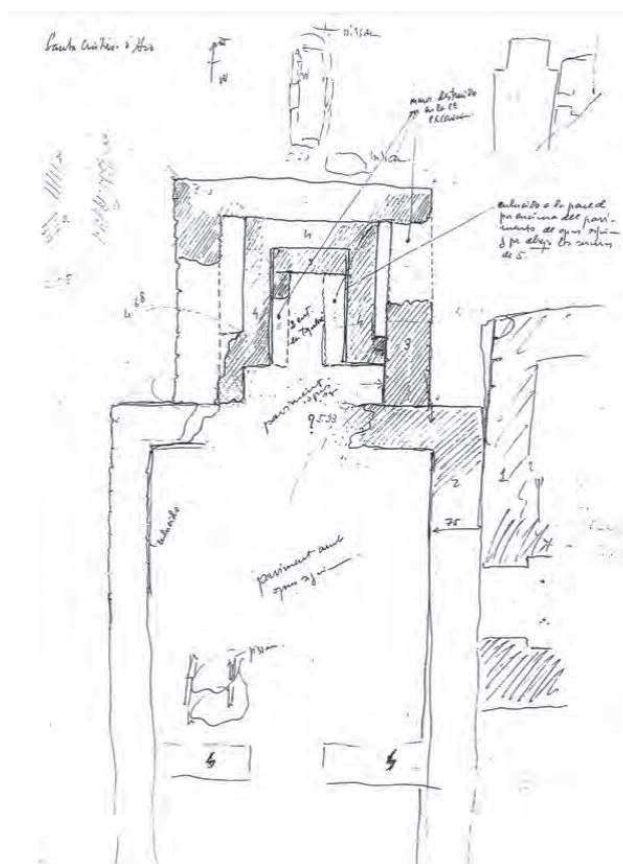
Memòria històrica

La descoberta

El jaciment va ser descobert de forma casual el 5 de maig de 1962 durant les obres d'obertura d'un dels vials de la urbanització Serra-Sol de Santa Cristina d'Aro. Pocs dies més tard, el mestre i arqueòleg guixolenc Lluís Esteva Cruañas, visità el lloc, i després de comprovar la importància de les restes aparegudes, va instar les autoritats a aturar les obres i a protegir el jaciment.

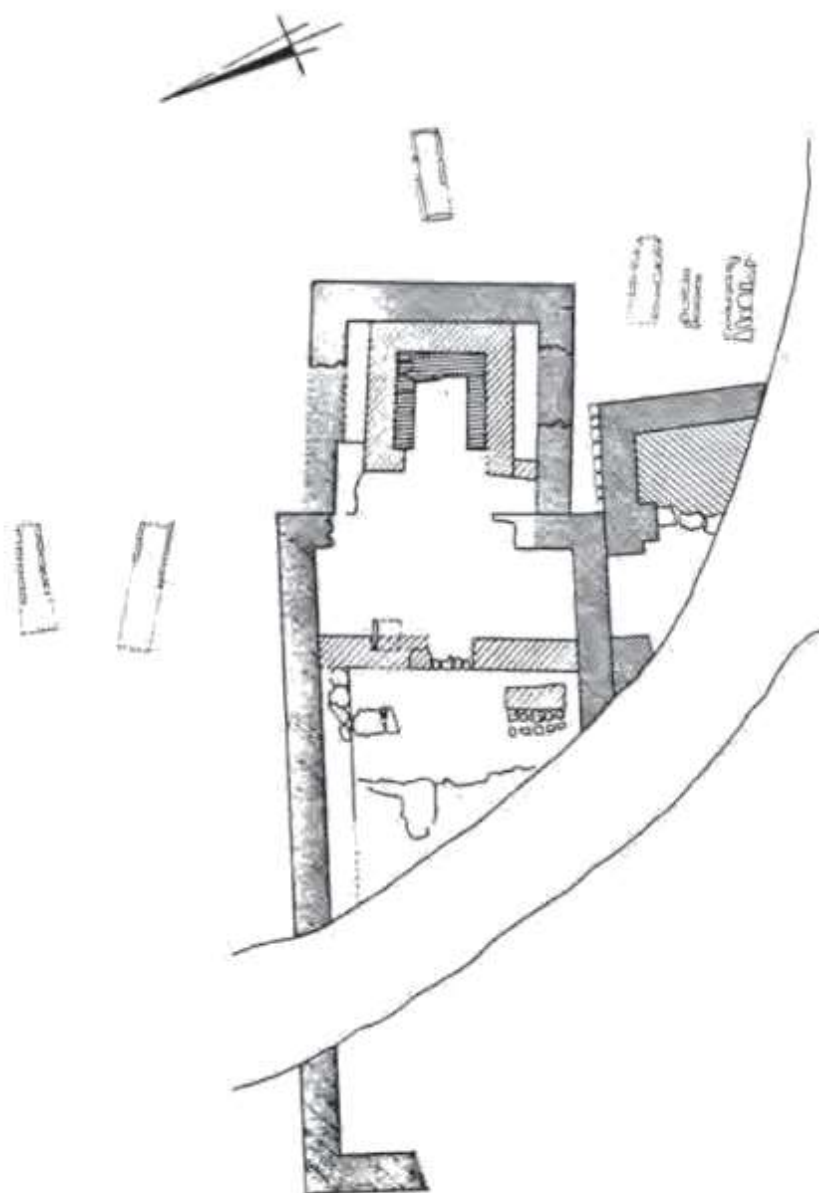
Esteva en va iniciar la difusió en varis articles publicats a la revista Àncora de Sant Feliu de Guíxols l'any 1962. Del 1962 al 1966, el jaciment fou excavat de forma intermitent per Lluís Esteva Cruañas, Miquel Oliva Prat i Pere de Palol. En finalitzar aquestes excavacions, el temple va ser restaurat per Lluís Lloveras.

Aquests treballs van posar a la llum el terç oriental de l'edifici, ja que el terç occidental fou destruït durant la construcció del carrer. També es van descobrir dins de la capçalera les restes de dues tombes formades amb tegulae i que estaven closes sota una capa d'opus signinum. La del costat nord era situada en un nivell més alt i presentava la part superior escapçada per aquesta mateixa capa de morter de calç. La del costat sud, potser més antiga, estava situada en una cota més baixa, restava sencera i presentava una forma i dimensions molt semblants a l'anterior.

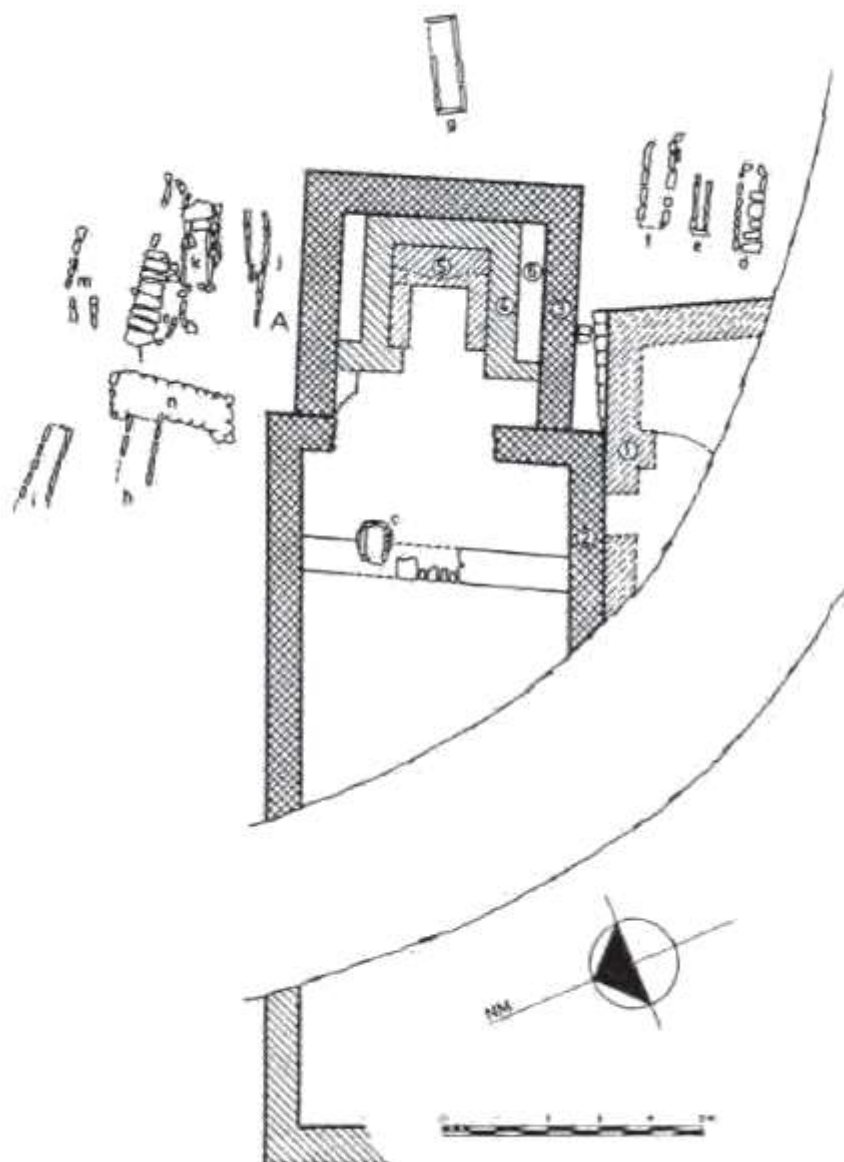

Planta del temple. Pere de Palol

Al mig de la nau central també es va trobar la tomba d'una criatura. Aquesta estava formada per una caixa de lloses clavades verticalment, coberta amb una llosa de pissarra d'uns 70cm de llargada. El paviment de la nau era format per una capa d'opus signinum i l'interior de l'edifici estava reomplert amb un nivell d'enderroc compost per part de les parets, fragments de tègules, imbrex, argamassa i carbó vegetal. Aquest fet va fer pensar que l'edifici hauria estat destruït a causa d'un incendi. A l'exterior, al voltant de la capçalera, es detectaren 10 tombes que formaven part d'un petit cementiri. Tres d'elles estaven situades en el costat sud, una en el costat est i sis més en el costat nord. Al seu voltant hi havia restes d'altres tombes molt desfetes. En el seu interior pràcticament no s'hi varen trobar restes humanes o d'aixovar.

Planta. Miquel Oliva

Planta. Lluís Esteva

Vistes d'ortofotomapa. 1956 i 1994. Font: ICGC

Vistes d'ortofotomapa. 2000, 2021 i 2022. Font: ICGC

L'edifici

El jaciment està format per les restes d'un gran edifici de planta rectangular, orientat d'est a oest i amb una capçalera de planta trapezoidal adossada al costat est. La nau principal mesura uns 12-13 m de llargada per 5m d'amplada i està construïda amb murs de maçoneria de pedra d'entre 70 i 80 cm de gruix. El front oest de l'edifici es troba escapçat pel pas del carrer Salvador Dalí.

La capçalera mesura uns 3,9 m de llargada per 3,9 m d'amplada i en el seu interior n'hi ha una altra de molt més petita i antiga, de planta rectangular. Les seves parets estan fetes de pedruscall granític i mesuren uns 2 m de llargada per 1,9 m d'amplada. Al voltant de la capçalera (costat nord, est i sud) hi ha un petit cementiri o necròpolis d'època alt-medieval. Aquest està format per una trentena de tombes (almenys detectades fins a dia d'avui) fetes de pedra i que tenen forma de caixa o banyera. També n'hi ha algunes que tenen forma antropomorfa.

Fase 1. Mausoleu baix imperial

L'edifici original seria molt més petit que el que s'observa actualment. Estaria format per dos cossos quadrangulars, units entre sí i orientats d'est a oest. El primer, de majors dimensions, donava accés al monument. El segon, molt més petit, conformava una mena de capçalera i en el seu interior s'hi van detectar dues tombes conformades de tegulae, closes sota un paviment d'opus signinum. La tomba situada més al nord seria posterior a la tomba sud, situada en un punt més baix. La separació entre els dos espais es feia a través d'una porta o arcada de la qual solament es conserven els seus brancals o fonaments. En un moment indeterminat s'hi va afegir un tercer espai a ponent (al seu davant), que marca un eixamplament de l'edifici respecte a la seva construcció original.

Restitució ideal del mausoleu tardà de l'església Vella de Santa Cristina. David Vivó

Per la forma arquitectònica i per la tipologia de les seves tombes es podria situar la construcció de l'edifici en època baix imperial, s.IV dC o inicis del s.V dC, vinculat possiblement a una vil·la romana o fundus, que estaria situada en les seves proximitats i que encara no s'ha trobat. Tot i això, alguns autors han especulat que la troballa de dos murs a la banda sud del jaciment en podrien haver format part.

Fase 2. Església paleocristiana

Durant aquesta fase, entre els segles VII-VIII, es va produir un allargament de l'edifici cap al costat oest, eixamplant els murs de la nau central cap al costat nord i sud, però conservant l'antiga capçalera com un lloc preeminent, ja que les seves tombes ja s'havien convertit en un lloc de culte o de veneració.

Gràcies a això es conformà un nou edifici de culte cristià molt més gran que no pas l'edifici anterior, orientat d'est a oest, amb una planta en forma de doble galze que unia els murs de la nau central amb els murs de l'antiga capçalera.

Actualment d'aquesta nau solament se'n conserven part del mur de costat de tramuntana. En canvi el mur del costat sud i sobretot del costat oest han desaparegut. Avui dia totes aquestes restes es troben molt emmascarades per la restauració duta a terme als anys 60.

Fase 3. Església preromànica

La configuració definitiva de l'edifici es va produir entre els segles IX-X. Es va dur a terme una elevació important del nivell de circulació de l'edifici. Això ha fet que actualment només es conservin els seus fonaments, però no el seu paviment ni l'alçat dels seus murs. L'edifici estava format per una gran nau de planta rectangular amb una nova capçalera de planta trapezoidal adossada al costat est i que englobava l'antiga capçalera de planta rectangular.

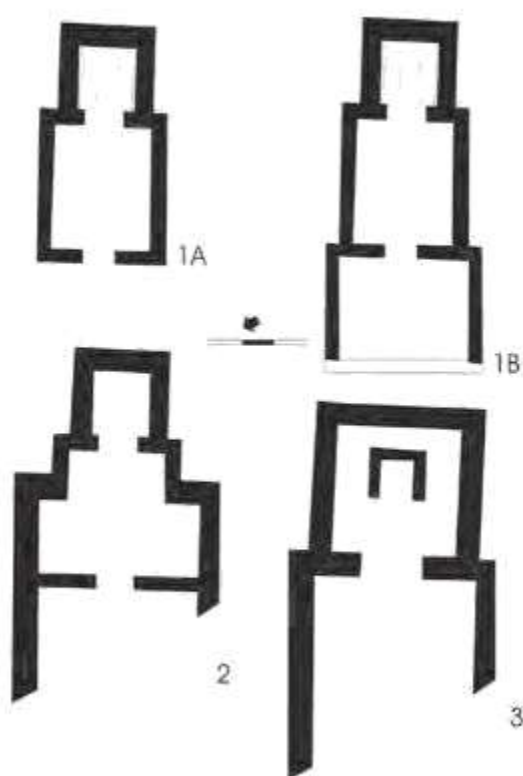
En aquesta fase també es va construir un nou mur amb una arcada que separava la nova capçalera de la nau. Segurament n'hi havia un altre d'identíc a l'altre costat de l'edifici i que no s'ha conservat. Finalment també es va eliminar el mur que dividia l'aula en dues parts i es va convertir tot l'espai en una sola nau, donant lloc a una església d'estil preromànic. Va ser també durant aquest període quan al voltant de la capçalera, es va anar configurant un petit cementiri o lloc d'enterrament. Aquest estava format per un conjunt de tombes construïdes amb lloses de pedra clavades verticalment i disposades en forma de caixa, banyera o silueta antropomorfa. Totes elles eren cobertes amb una o varies lloses de coberta. L'acidesa del terreny ha provocat que pràcticament no s'hi hagin trobat restes humanes. Com era costum a l'època tampoc s'hi han trobat gaires restes d'aixovar.

Observant la disposició d'aquestes tombes també s'observa una certa evolució d'aquesta necròpolis. En un primer moment va existir tot un seguit de tombes que es disposaven en files més o menys ordenades i orientades d'est a oest al voltant de la capçalera.

En un segon moment es va produir una reocupació de l'espai, tot intentant situar les noves tombes en els espais buits entremig de les tombes preexistents. Al segle X l'edifici religiós va ser abandonat i es va decidir construir una nova església, uns 300 m a l'est (actual església de Santa Cristina d'Aro).

Restitució ideal de l'església Vella de Santa Cristina d'Aro. David Vivó

Evolució de les estructures. Aicart, Nolla, Palahí

La intervenció del 2007

L'any 2007, a instàncies de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, el jaciment va ser objecte d'una nova campanya d'excavacions arqueològiques, aquest cop de la mà de la Universitat de Girona. Els treballs van ser dirigits per l'arqueòleg Lluís Palahí, i tenien per objecte precisar i detallar les fases constructives de l'edifici, amb la seva corresponent cronologia i funcionalitat de cada estança.

Tot i així, durant el transcurs dels treballs, no només es van redescobrir les restes ja conegudes de l'antic edifici religiós, sinó que també es van detectar noves estructures totalment inèdites.

Sota la capa d'opus signinum que hi havia a l'aula es va trobar un nou mur (M18) disposat d'est a oest, paral·lel a la façana de migdia de l'edifici i que es corresponia a una fase anterior de l'edifici. A migdia del mur descrit es va trobar les restes d'una tomba molt malmesa o destruïda per la construcció del mur sud de l'església (M3). A ponent del mur (M4) que separa la capçalera de la nau es va trobar una nova part d'un mur que ja es coneixia parcialment des dels anys 60.

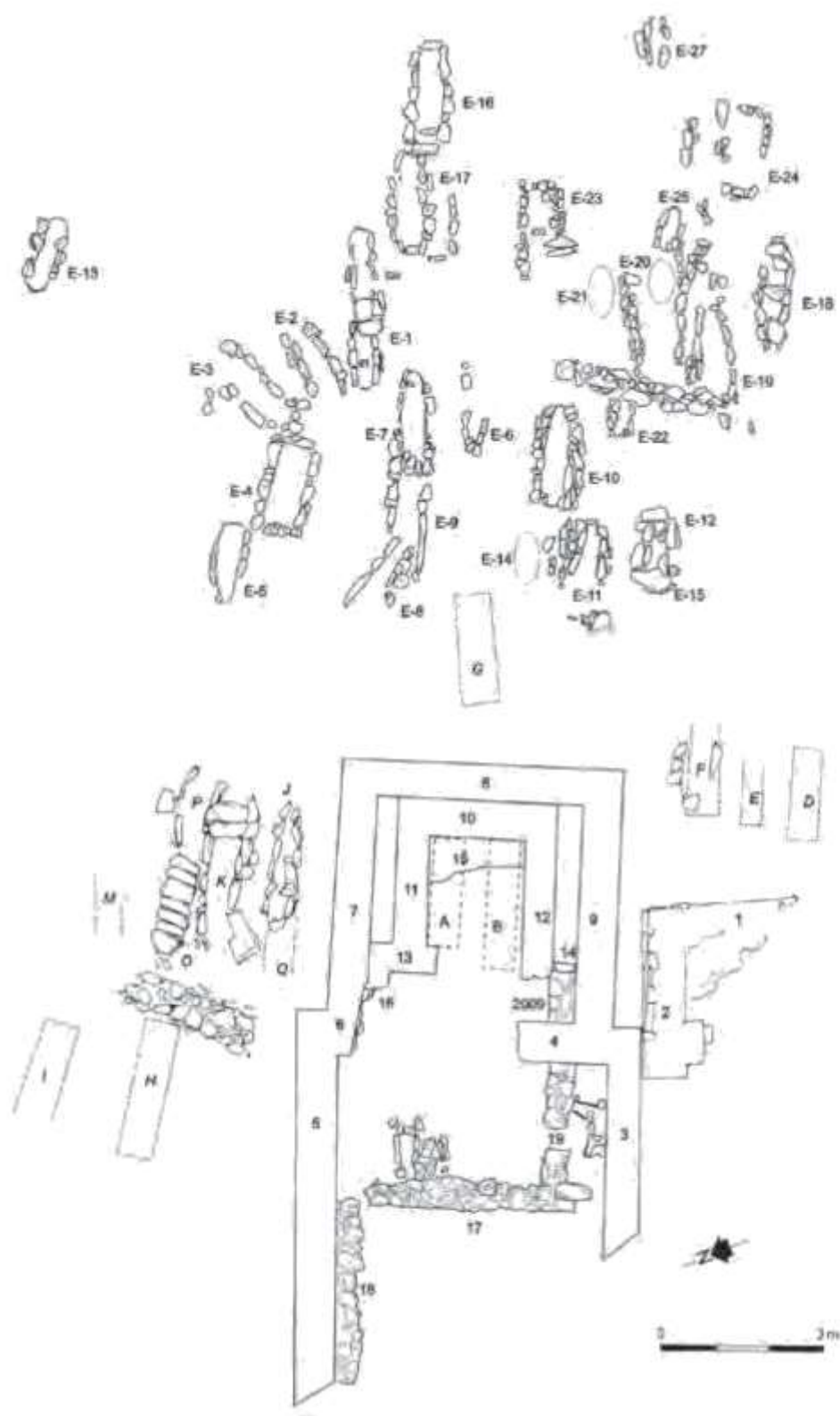
Finalment a la part de ponent de l'edifici es va detectar un fragment de paviment de morter de calç. A causa de les seves reduïdes dimensions no va ser possible poder-lo relacionar amb cap altre mur que hi havia en les seves proximitats.

La troballa més interessant d'aquesta campanya d'excavació fou la descoberta de 27 tombes noves al voltant de l'edifici, que s'afegien a les 10 ja descobertes amb anterioritat i que formaven part de la mateixa necròpolis d'època alt-medieval. La majoria d'aquestes tombes corresponien a la tipologia de la caixa de pedra, ja fos rectangular, en forma de banyera o antropomorfa. També hi havia 3 tombes que solament conservaven la seva fossa. L'estat de conservació d'aquestes tombes era molt desigual. Solament en un sol cas es varen recuperar les lloses que feien de coberta. Moltes d'elles també havien perdut molts dels seus suports. Totes elles estaven orientades d'est a oest, excepte 3, que estaven orientades lleugerament de nord-est a sud-oest i que aprofitaven els espais buits que hi havia amb les altres tombes. En el seu interior pràcticament no s'hi varen trobar restes humanes ni tampoc restes d'aixovar.

Finalment també es varen realitzar un seguit de rases al voltant del temple (sobretot cap al costat est del solar) i es va poder comprovar com aquesta necròpolis en principi no s'estén més enllà dels 15 metres al voltant de la capçalera de l'església.

Excavacions de la Universitat de Girona, any 2007 (Església i necròpolis). Ll. Palahí

Planta de les excavacions del 2007. Palahí

La intervenció del 2021

L'any 2021, a instàncies de de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, l'empresa ÀTICS SL va dur a terme una campanya de restauració de les tombes que conformen la necròpolis alt-medieval i que s'havien anat deteriorant i malmetent en els últims anys. Durant la realització d'aquests treballs es va poder comprovar com a sota i al voltant d'aquestes, apareixien altres tombes completament inèdites i que mai havien estat excavades. A causa d'això aquests treballs de restauració no es varen dur a terme en la seva totalitat.

Al costat nord de l'església, que fou excavada al anys 60, s'han pogut determinar dos tombes que no varen ser totalment excavades, aquestes estan grafiades a les antigues excavacions com a tomba H i O. En aquest espai es força possible que encara restin estructures per localitzar i/o encara per excavar.

A la zona excavada l'any 2007 s'han localitzats tres tombes que no van ser excavades en la seva totalitat, aquestes serien la E1, E3 i E4. També s'ha localitzat una tomba sense numeració al costat sud de la E17.

En els treballs de prospecció realitzats a la banda est de l'església s'han localitzat un total de 21 tombes sense excavar que se situen a diferents cotes de circulació i que es retallen entre elles. Es pot determinar de forma clara un aprofitament a nivell estratigràfic de la zona de necròpolis a la zona més propera a la capçalera. Aquest reaprofitament de l'espai també és visible a nivell horitzontal on es poden apreciar tombes que es retallen entre elles.

Els treballs de delimitació han permès la localització d'un mínim de tres tipologies de tombes, tombes en fossa o de les que no se'n conserva cap pedra (T9), amb coberta de lloses de pissarra (T13) i amb coberta de granit i pissarra (T8). Tot i que no totes les tombes han conservat la coberta es considera força representatiu aquests tres tipus d'enterrament determinat sense descartar altres possibles tipologies. Dins el conjunt de tombes localitzades cal fer un esment especial a la T4 que estaria retallada per l'absis de l'església. Aquest absis correspondria a la darrera reforma de l'estructura que acabarà configurant l'església preromànica de Santa Cristina d'Aro. Dins el conjunt d'estructures localitzades cal posar en relleu, entre d'altres motius per la seva singularitat, la tomba T2. Es tracta d'una possible tomba infantil que es localitza just per sobre d'una possible estructura de combustió, EST1. Tot i que no s'ha dut a terme la seva excavació durant els treballs de delimitació en aquest espai, barrejats amb materials contemporanis, és l'únic on es varen localitzar materials de cronologia íberoromana.

Detectada la necessitat d'endegar un nou projecte de recerca per tal d'acabar d'excavar tot el jaciment, l'empresa Àtics, a petició de l'ajuntament, va redactar un projecte d'intervenció arqueològica de caràcter quadriennal, però va ser desestimat pel Departament de Cultura ja que aquest no comptava amb el suport científic d'una Universitat o Centre de Recerca.

Planta ortofoto de l'àmbit a l'est de la capçalera, amb les noves estructures localitzades amb la campanya del 2021 (text negre), les localitzades als anys 60 (text blanc) i les detectades l'any 2007 (text vermell). ÀTICS

Vista general de la zona al costat nord de l'església amb les dues tombes no excavades encerclades. ÀTICS

Tomba E-11 on es pot observar al seu costat oest com apareix una llosa de pissarra que formaria part de la coberta d'una tomba sense excavar. ÀTICS

La intervenció del 2024

Durant els mesos de desembre del 2024 i de gener-febrer del 2025, l'empresa can Mansana i l'empresa 4Restaura van dur a terme una nova campanya d'excavació i de restauració en el jaciment d'acord amb la memòria valorada redactada per l'arquitecta Irene Llusent i l'arquitecta tècnica Elisa Llenas del Servei de Monuments de la Diputació de Girona.

Aquests treballs es varen centrar en l'excavació del costat est de la necròpolis medieval. En concret es va excavar una franja de 35m², orientada de nord a sud i situada just al costat de la capçalera de l'antiga església.

En el transcurs d'aquests treballs solament es va poder excavar les tombes de la fase més moderna d'aquesta part de la necròpolis i que dataven dels segles IX-XdC.

En total es van excavar unes 40 tombes, La gran majoria d'elles estaven formades per caixes de lloses clavades verticalment, de forma rectangular o subrectangular i orientades d'oest cap a est. Tot i això també es van trobar algunes tombes excavades directament en el subsol i una tomba que estava orientada de nord a sud.

Tot l'espai de la necròpolis presentava una gran densitat de tombes. Moltes d'elles es retallaven entre si. A l'interior de moltes d'aquestes tombes es varen trobar les restes dels difunts que hi van ser inhumats. Aquests estaven col·locats en posició de decúbit supí, amb els braços lleugerament flexionats i amb les mans col·locades sobre el cos. Els caps estaven lleugerament alçats i la descomposició i la desarticulació dels cossos es va produir dins d'un espai buit (taüts o caixes de pedra). Cap dels individus presentava restes d'aixovars funeraris. Moltes d'aquestes tombes també presentaven diverses reutilitzacions.

Entre totes elles destaca la troballa d'una tomba de 2,20 m de llargada que contenia les restes d'un difunt. Als seus peus hi havia un altre amuntegament d'ossos que corresponia a un individu més antic i que mesurava entre 1,80-1,90m d'alçada, fet molt excepcional en les poblacions de l'alta edat mitjana.

Per sota de dos enterraments situats en el costat nord de la necròpolis va aparèixer les restes d'un forn per coure ceràmica. Aquest tenia forma circular i conservava pràcticament tota la graella i la cambra de combustió. Pels materials arqueològics trobats en el seu interior sabem que el forn va ser amortitzat durant el s.VI dC. Aquest fet ens mostra que antigament en aquesta zona havia existit una vil·la romana o d'època tardoantiga que tenia diverses estructures domèstiques i que al segle VI tota aquesta zona ja va ser reconvertida en un espai funerari (mausoleu tardo-romà i altres tombes al seu voltant).

A la part final de la intervenció també es va dur a terme treballs consolidació i restauració de les restes descobertes en el jaciment. En concret es van consolidar diverses tombes que presentaven diversos suports inclinats, moguts o caiguts; i sobretot es va dur a terme la restauració dels murs que hi ha a l'interior de l'edifici de l'antiga església, els quals tenien algunes parts caigudes, desaparegudes o volants. També es va aprofitar la ocasió per protegir l'estructura del forn.

Diversos moments de la intervenció arqueològica de l'any 2024. X. Niell

Vista general del sector intervingut l'any 2024. X. Niell

La intervenció del 2025

Entre gener i març de 2026 l'empresa can Mansana va dur a terme la segona fase d'excavació i restauració de l'Església paleocristiana i la necròpolis de Santa Cristina d'Aro, corresponent a l'annualitat del 2025.

Els treballs es van centrar en un nou sector de la necròpolis altmedieval situat a l'est del sector excavat l'any anterior, amb una superfície aproximada de 12 metres de llargada per 6 metres d'amplada.

En aquest espai es van documentar 23 tombes: 13 eren inèdites i 10 ja havien estat excavades anteriorment, sobretot durant la campanya de la Universitat de Girona de 2007.

Les tombes es concentraven principalment a la banda sud del jaciment, prop del carrer Salvador Dalí, mentre que al nord la presència d'enterraments era molt escassa.

En aquesta zona nord es van identificar diversos retalls excavats en el subsòl reblerts amb sediments foscos, carbons i fragments de ceràmica, que podrien correspondre a un espai industrial i productiu, relacionat molt possiblement amb un antic hàbitat encara no localitzat i sobretot amb el forn de ceràmica descobert en la campanya anterior, datat entre els segles VI i VII.

Les sepultures descobertes eren caixes de lloses de pedra clavades verticalment, de planta rectangular o subrectangular i orientades d'oest a est. A l'interior d'algunes tombes es van recuperar restes humanes en posició de decúbit supí, amb el cap a l'oest i el cos orientat cap a l'est. No es van documentar aixovars funeraris, fet habitual en enterraments datats entre els segles VIII i X. Moltes tombes es retallaven entre si, fet que indica un ús prolongat de la necròpolis i diverses fases d'enterrament.

També es va descobrir un mur de pedres en forma d'angle recte construït sobre algunes tombes, que podria correspondre a un tancament de la necròpolis o bé a una estructura que delimitava un grup de tombes,

Durant la campanya també es va documentar un enterrament doble dins d'una mateixa tomba, format per una dona i un infant, possiblement mare i fill. També es va trobar una altra tomba que conservava fragments de matèria orgànica, possiblement les restes de la tapa de fusta que en el passat cobria la tomba.

La major part de les tombes es concentraven al voltant de les restes d'un edifici que està situat a costat sud de l'antiga església. Tot i que encara no s'ha excavat, s'ha plantejat la hipòtesi que es podria tractar de les restes d'un mausoleu romà o bé d'una petita capella cristiana associada a l'antiga església, que amb el pas del temps hauria adquirit una gran importància com a lloc de culte i la gent s'hi hauria anat enterrant al seu voltant.

Un cop finalitzada l'excavació, es va iniciar la restauració del monument, a càrrec de l'empresa 4Restaura sota la direcció de Nuri del Toro. Les actuacions es van centrar en els murs de l'antiga església. Es va comprovar que les parts superiors dels murs havien estat reconstruïdes durant la restauració efectuada per Lluís Esteva Cruaïas durant els anys seixanta, quan es van regularitzar totes les alçades dels murs per reforçar tota l'estructura.

Seguint les directrius del Servei de Monuments de la Diputació de Girona, es van retirar amb l'ajuda de martells neumàtics els morters i les pedres sobrants que conformaven els coronaments dels murs i especialment una mena de "cresta" feta de pedres que hi havia a la part superior dels murs.

A continuació els restauradors varen refer el coronament del mur amb la col·locació de noves pedres unides amb una capa de morter de calç, tot conformant un perfil superior molt més irregular, amb un aspecte molt més natural i orgànic.

Finalment, també es va consolidar el talús de terra que sosté el paviment d'opus signinum que hi ha sota els murs de la capçalera de l'antiga església (extrem est de la capçalera).

Diversos moments de la intervenció arqueològica de l'any 2025. X. Niell

Treballs de restauració dels murs de l'antiga església l'any 2025. X. Niell

Cronografia de les investigacions històriques

- Els resultats de les primeres intervencions arqueològiques van ser publicats per Lluís Esteva Cruaños en un article a la revista Àncora de Sant Feliu de Guíxols el 24 de febrer de l'any 1966.
- Pere de Palol va realitzar una breu referència del jaciment en una gran obra titulada "Arqueologia cristiana de la España romana. Siglos IV-VI" l'any 1967.
- Miquel Oliva Prat va publicar *Los templos antiguos en los aldeaños guixolenses*, a la revista Àncora de Sant Feliu de Guíxols, l'any 1968. S'incloïa una descripció extensa del monument i una planta.
- Joan Badia i Homs va tornar a descriure i estudiar aquest edifici religiós en la seva gran obra titulada *L'arquitectura medieval de l'Empordà*, publicada l'any 1977.
- Xavier Barral va tornar a estudiar el monument a "*L'art pre-romànic a Catalunya (segles IX-X)*", publicat l'any 1981.
- Eduard Junyent va tornar a descriure breument el jaciment en una obra titulada *L'arquitectura religiosa a Catalunya abans del romànic*, publicada l'any 1983.
- Josep Maria Nolla i Josep Casas en varen tornar a parlar l'any 1984 en la publicació de la Carta Arqueològica de les Comarques, referent al poblament d'època romana al nord-est de Catalunya.
- Joan Badia Homs i Maria Lluïsa Ramos varen tornar a parlar del monument dins de l'obra titulada *Catalunya Romànica* (Volum VIII), publicada l'any 1989.
- L'any 1993 Lluís Esteva Cruaños va publicar els resultats de la seva excavació realitzada en els anys 60 en el dotzè volum de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà.
- També l'any 1993 Francesc Aicart i Josep Maria Nolla publicaren un estudi sobre els materials arqueològics recuperats durant les excavacions a l'església vella de Santa Cristina d'Aro.
- L'any 1995, després de la mort de Lluís Esteva Cruaños es publica un llibre pòstum, conjuntament escrit amb el geòleg Lluís Pallí, titulat *Llocs de la Vall d'Aro, Gissalís i el monestir Guixolenc (881-1199)* on es feia esment de les restes trobades a l'església vella de Santa Cristina d'Aro.
- L'any 1999 Francesc Aicart, Josep Maria Nolla i Jordi Sagrera publicaren *L'església antiga de Santa Cristina d'Aro i els seus precedents. Una nova interpretació*, on es recopilava tota la informació que havia estat publicada fins aquell moment i proposaven una nova interpretació de tot el jaciment.
- L'any 2008 es presentaren provisionalment els resultats de l'excavació de la Universitat en un primer article en el marc de les IX Jornades d'Arqueologia de les Comarques Gironines.
- El mateix any 2008 Francesc Aicart, Josep Maria Nolla i Lluís Palahí publicaren un nou llibre titulat *L'església vella de Santa Cristina d'Aro*.
- L'any 2013, Jordi Gaitx, arxiver de Santa Cristina, va tornar a fer esment del jaciment en el seu llibre

sobre la història del poble de Santa Cristina d'Aro.

- També el 2013, Eduard Carbonell, publica l'article titulat *L'arquitectura religiosa a Catalunya a l'entorn de l'any 1000* i publicat en el Centre d'Estudis Comarcal de Banyoles.
- Jordi Gaitx en va tornar a parlar en un llibre titulat *Santa Cristina d'Aro, Llocs d'història* i que va ser publicat l'any 2015.
- El mateix Jordi Gaitx en va tornar a parlar en un article titulat *El temple de Malvet, de mausoleu privat a església* i que va ser publicat a la revista de Girona l'any 2016.
- Gloria Jara en va tornar a parlar en un article titulat *Petjades romanes a Santa Cristina d'Aro* i que va ser publicat a la Revista del Baix Empordà l'any 2017.
- L'any 2022 Xavier Aguelo i Montserrat Freixa van presentar els resultats de l'excavació de l'empresa Àtics (desembre de 2021) en les XVI Jornades d'Arqueologia de les Comarques Gironines.

Estat actual

Com s'ha comentat abans amb les intervencions arqueològiques dels anys 2024 i 2025 s'ha pogut excavar una part de la necròpolis d'època alt-medieval.

Tot i això degut a la gran quantitat de tombes aparegudes, a la superposició d'aquestes sepultures i la troballa de nombroses restes humanes, els treballs arqueològics s'han anat alentint i no ha estat possible poder excavar la fase més antiga de la necròpolis.

A més també han quedat per excavar la resta de sectors de la necròpolis ja intervinguts anteriorment, tant en el costat nord de l'edifici de l'antiga església (excavacions de Lluís Esteva dels anys 1962-1966), com molt especialment al costat est de la necròpolis (excavacions de la Universitat de Girona l'any 2007 i de l'empresa ÀTICS SL l'any 2021).

Tot i que actualment les tombes d'aquests sectors estan tapades i protegides amb un geotèxtil, cal tenir present que moltes d'elles ja estaven molt degradades l'any 2021 quan es va iniciar la primera campanya de restauració de tombes. Aquest deteriorament es deu, en part, al fet que no van ser restaurades després de l'excavació realitzada per la Universitat de Girona l'any 2007.

Actualment els murs que conformen l'edifici de l'antiga església es conserven en bon estat ja que van ser restaurats durant la campanya de l'any 2025. Aquesta intervenció ha permès resoldre les principals problemàtiques que havien estat detectades i assenyalades en les memòries anteriors redactades pel Servei de Monuments de la Diputació de Girona.

Els treballs realitzats han corregit els efectes de la restauració efectuada en els anys seixanta, durant la qual es va utilitzar una gran quantitat de morter en els coronaments dels murs. Tot i que aquella actuació va contribuir a la conservació general de l'edifici, també va emascarar bona part de les diferents fases constructives de l'església.

La intervenció recent ha permès revisar i adequar aquests coronaments, retirant bona part dels morters existents, modificant el seu perfil superior (que era molt pla i artificial), donant-los un aspecte molt més natural i orgànic; i evidenciant que es tracta de murs escapçats que en el passat continuaven en alçada.

En conjunt aquestes actuacions han permès restaurar l'estructura de l'edifici, garantint una millor conservació de l'estructura i facilitant alhora la comprensió de les seves fases constructives.

Treballs de restauració dels murs de l'antiga església. Eliminació del coronament pla format amb morter i de la línia de pedres centrals formant una cresta.

Memòria d'actuació

L'actuació prevista enguany té com a principal objectiu la finalització dels treballs d'excavació d'una part de la necròpolis d'època alt-medieval i la consolidació d'algunes de les seves tombes.

Intervenció arqueològica

Les intervencions arqueològiques efectuades a l'Església Vella de Santa Cristina han permès augmentar el coneixement sobre l'ús funerari d'aquest espai fins a la construcció del nou temple romànic, el qual tindria des d'aleshores la condició de parròquia principal de la Vall d'Aro des del segle XI.

Pel que fa a l'evolució de l'edifici religiós, les diverses campanyes han permès constatar la importància de l'edificació bastida a la banda meridional del mur de façana S (epístola). Fins i tot una de les tombes, a la qual es recolza, manté la mateixa orientació, S-N, gens normativa pel que fa al costum de l'època i a la major part de les tombes excavades.

Les estructures funeràries documentades, a excepció d'aquelles més properes al mur de capçalera de l'església, no es distribueixen afrontant amb aquest mur. Hom pot observar importants buits ocupacionals on s'esperava localitzar més tombes, especialment a la meitat septentrional de la necròpolis. Per contra, la zona on hi ha un major número de tombes, més reutilitzacions i superposicions és la meitat meridional, més coincident amb l'edificació existent al sud de l'església.

De cara al futur, caldria excavar l'interior d'aquesta construcció per a obtenir informació de l'estratigrafia vinculada amb aquest espai i la relació que aquest té amb el que s'ha anat identificant com l'església.

A la campanya de 2024-25 es va poder comprovar l'alta ocupació en la franja més propera al mur de la capçalera, entenent que la proximitat de les sepultures "privilegiades" en relació amb l'espai cultual està en funció de la posició i distinció social del difunt. La destacable concentració de sepultures a la meitat meridional de la necròpolis podria estar indicant que els privilegis arribarien fins a tal grau d'execució que els edificis canviarien el seu disseny arquitectònic amb l'objectiu d'acollir les inhumacions dels més notables. A hores d'ara no es pot concretar si l'edifici annex respongué a aquesta necessitat a causa de la manca de dades sobre aquesta construcció.

Pel que fa a la necròpolis, s'han documentat fins el moment 73 unitats funeràries, amb diferents graus de conservació i variades tipologies. Comencen a entreveure's les dinàmiques que intervingueren en la configuració de l'espai funerari. Malgrat tot, encara queden per concretar els límits de la necròpolis i si resten altres estructures que articulen el cementiri. Aquests espais que cal excavar són al N de l'església, on caldria reexcavar les estructures excavades als anys 60, l'espai meridional fins a la vorera actual i la porció oriental.

Els diferents estudis han relacionat el conjunt amb l'existència d'un hàbitat proper. En aquest sentit, s'han detectat testimonis relacionats amb l'ocupació prèvia, corresponents amb un context domèstic i/o artesanal. Es tracta de diversos nivells de circulació, un forn, retalls indeterminats, i alguns forats de pal. Certament la seva distribució és desigual en tot el terreny excavat. No obstant, les estructures

amb més entitat constructiva se situen al N de la necròpolis (forn). El forn va evidenciar materials datables en època tardoantiga.

La darrera campanya ha proporcionat relatiu abundant material ceràmic d'època iberoromana, el qual podria estar indicant la rellevància de l'ocupació de l'entorn també durant aquest període.

Malgrat les dificultats per a establir les diferents fases de funcionament de la necròpolis tant per l'escassetat de materials ceràmics localitzats en context funerari, com per la diversitat tipològica de les tombes i les petites variacions en la seva orientació (no concloents pel que fa a la cronologia de la seva formació), es poden suggerir cinc moments de funcionament del jaciment a partir de les relacions estratigràfiques documentades. Amb l'estat actual de la investigació inclourem les unitats funeràries documentades en les dues darreres intervencions.

La relativa abundància de ceràmiques datables en període iberoromà indiquen la possible presència de restes vinculades amb aquest moment (segles II-I aC) (nivells d'ús i retalls indeterminats).

Com a hipòtesi a contrastar amb un major registre arqueològic, molt possiblement existeixi una següent fase de tradició baiximperial situada entre els segles IV-V, en la qual caldria situar les evidències de caràcter artesanal (forn).

Entre els segles V-VII s'amortitza l'indret i és transformat com a espai de culte. A aquest moment cal situar la construcció del primer monument funerari i de les tombes de tegulae a doble vessant relacionades amb individus de rellevància social.

Durant els segles VII i VIII es constata el reaprofitament de materials constructius en l'edificació dels sepulcres, fonamentalment es construeixen caixes de pedra que coexisteixen amb tombes en fossa simple i s'introdueix un nou aspecte ritual, com és la reutilització de l'espai funerari. L'edifici és ampliat i s'inhuma un infant al seu interior, en un context en el qual es relaxen les prohibicions de l'Església en aquest sentit. A manca de l'anàlisi estratigràfica, cal considerar la possibilitat que l'edifici sud annex a l'església fos construït en aquest moment o reaprofitat a partir d'una estructura preexistent.

Poc temps després s'intensifica l'ús de l'espai funerari amb noves tombes, les quals creixen verticalment i amb superposició.

En els segles IX i X l'edifici religiós és àmpliament modificat, fet que comportà una elevació del nivell de circulació i la destrucció parcial d'algunes tombes més antigues. Els sepulcres més propers a la capçalera adquiririen més entitat constructiva, amb la utilització de grans lloses de pedra en els continents funeraris.

Dins del marc de la propera campanya prevista per a l'any 2026 els objectius arqueològics de camp seran els següents:

- Delimitació de la necròpolis pel seu costat est (es realitzarà a partir de sondejos mecànics amb control arqueològic).
- Neteja i re-excavació de les estructures que es localitzen al nord de l'església.
- Excavació d'aquelles estructures funeràries necessàries per a la comprensió de la pròpia

necròpolis i de la seva cronologia.

- Desmuntatge d'un tram de mur de l'interior de la capçalera de l'església a fi de comprendre com funcionava el paviment d'opus signinum en relació amb les fases més antigues del monument.
- Excavació de l'interior de l'edifici que es localitza al sud de l'església central.

Durant aquesta intervenció s'excavarà en tres sectors diferents de la necròpolis:

El primer i més important és el sector que es localitza en el costat d'orient de la capçalera de l'antiga església i que ja va ser excavat de forma parcial durant les campanyes d'excavació efectuades per l'empresa can Mansana en els anys 2024 i 2025 (fase recent de la necròpolis). Aquest sector té forma rectangular, està orientat de nord a sud i ocupa una superfície de 78m2 aproximadament. Actualment una part d'aquest sector està protegida per una coberta provisional i la resta està tapada amb un geotèxtil.

El segon es correspon amb el quadrant nord de la necròpolis. Es tracta d'un espai més petit de tendència rectangular, orientat d'est a oest i que ocupa una superfície de 25m2 aproximadament. Aquest sector ja va ser excavat durant les intervencions de Lluís Esteva Cruañas, Miquel Oliva i Pere de Palol entre els anys 1962 i 1966.

L'objectiu d'aquesta campanya és acabar d'excavar aquests sectors i sobretot les tombes que formen part de la fase més antiga de la necròpolis.

Tots els treballs d'excavació es realitzaran seguint la metodologia arqueològica moderna i actual.

Aquesta consistirà en:

- Retirada dels geotèxtils que protegeixen el jaciment.
- Retirada de la coberta provisional col·locada l'any 2024 i que protegeix una part de la necròpolis.
- Realització de fotografies a l'inici de l'excavació.
- Neteja dels sectors d'excavació.
- Establiment de punts de referència i treballs de georeferenciació per part d'un topògraf especialitzat.
- Desmuntatge provisional d'algunes tombes per tal d'excavar la fase més antiga de la necròpolis. Aquestes tombes s'escolliran en el moment d'iniciar la intervenció de forma acordada entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'empresa adjudicatària de les obres i l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro. Abans d'iniciar aquests treballs s'haurà de comptar amb l'autorització del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

- Treballs de delimitació de noves tombes, fosses i altres tipus d'estructures.
- Excavació arqueològica de forma extensiva i per unitats estratigràfiques de totes les restes i/o estructures.
- Documentació de totes les estructures. Aquesta consistirà en el dibuix planimètric (plantes, alçats i seccions), fotogràfic i de registre de tots els materials trobats.
- Realització d'una fotogrametria de tot el jaciment i dels sectors excavats.
- Estudi antropològic de les restes humanes localitzades dins de les sepultures (posició de l'individu sexe, edat, patologies).
- Estudi dels materials arqueològics trobats durant l'excavació.
- Enviament de mostres i realització d'anàlisis (C14, ADN).
- Redacció dels informes i memòries corresponents pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

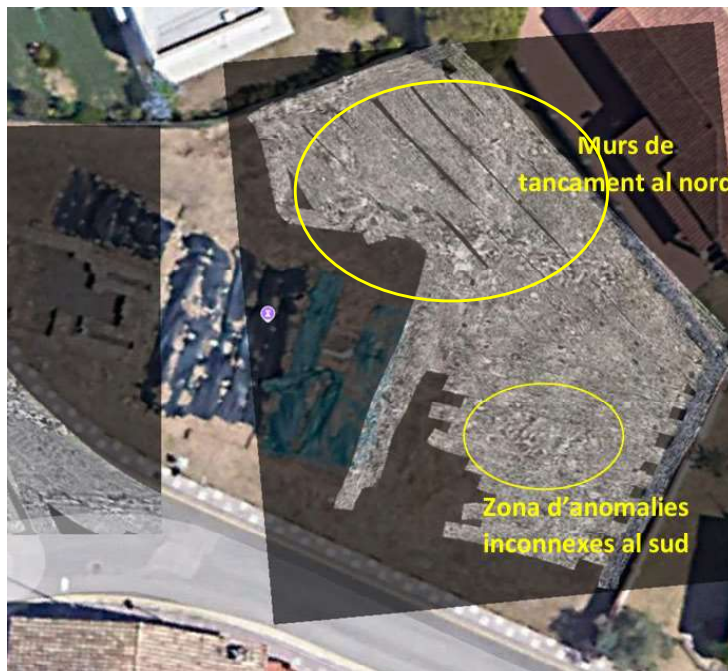

Excavació d'un sondatge

- Si s'escau durant la intervenció també es durà a terme l'obertura d'un petit sondatge sobre una de les anomalies detectades durant l'estudi de georadar efectuat per l'empresa Geotopsa l'any 2024.
- Aquest sondatge es realitzarà a la banda oriental del jaciment i en cap cas afectarà als carrers adjacents al solar on s'ubica al jaciment (carrer Pep Ventura i carrer Salvador Dalí).
- La ubicació exacte del sondatge, les seves dimensions, etc; es pactaran de forma conjunta entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'empresa adjudicatària de les obres i l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro mentre durin els treballs d'excavació.

Per l'excavació del sondatge caldrà:

- Delimitació de la zona d'excavació (sondatge).
- Excavació de l'espai de forma manual i seguint les unitats estratigràfiques.
- Documentació de totes les restes i/o estructures descobertes.
- Estudi de les restes i dels materials arqueològics trobats durant la seva excavació.
- Protecció de les restes amb un geotèxtil (si s'escau).
- Cobriment del sondatge amb terra.

Imatge procedent de l'estudi de georadar efectuat per l'empresa Geotopsa durant la campanya de l'any 2024.

Consolidació i restauració

Necròpolis

En finalitzar la campanya d'excavació es durà a terme una consolidació puntual de totes aquelles tombes de la necròpolis medieval que estiguin molt malmeses, amb suports inclinats, moguts o caiguts.

El nombre de tombes consolidades s'escollirà de forma acordada entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'empresa adjudicatària de les obres i l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, en funció dels resultats obtinguts durant l'excavació arqueològica (tipologia de tombes, estat de conservació, importància de les troballes, sector de la necròpolis, fase d'enterrament, etc).

La idea és conservar-les i protegir-les fins que finalitzi tota l'excavació de la zona de la necròpolis i es pugui determinar quina part o fase de la necròpolis es restaura de forma definitiva i quina part del jaciment es fa visitable.

Aquesta consolidació es farà seguint els següents punts:

- Recol·locació en ferm dels elements moguts, inclinats, o no assentats.
- Reposició d'elements perduts quan es consideri necessari per entendre l'element o per assegurar-ne l'estabilitat i conservació. Les pedres a utilitzar han de ser de tipologia, dimensions i forma similars a les originals, col·locades damunt una làmina de mallatex per assegurar-ne la seva diferenciació i si s'escau, la seva retirada futura si es considera convenient. Es recomana que aquest mallatex sigui gris, o en el seu defecte, blanc.
- Fixació dels suports utilitzant un capa de morter de calç hidràulica natural amb sorra de granulometria variada.
- A l'interior de cada tomba, prèvia col·locació de dues malles de geotèxtil superposades, s'aportarà una capa de greda o sauló.
- Per a la realització d'aquests treballs serà necessari el seguiment arqueològic en tot moment, per tal d'aconseguir una consolidació el més fidedigna possible a la realitat original.
- És imprescindible, encara que es col·loquin làmines geotèxtils i graves, que es faci un manteniment periòdic per evitar el creixement de plantes i vegetació.

Nota: se seguirà la mateixa metodologia emprada durant la campanya de restauració de tombes feta per l'empresa ÀTICS SL l'any 2021. Així com la metodologia emprada recentment en la campanya del 2024 per l'empresa 4Restaura.

Exemple de consolidació de la tomba E-24. ÀTICS

Exemple de consolidació de la tomba E-18. ÀTICS

Diverses vistes d'una tomba consolidada per l'empresa 4Restaura durant la campanya de restauració de l'any 2024
(quadrant sud de la necròpolis medieval)

Reconstrucció de tombes (fase recent de la necròpolis)

Durant la intervenció es procedirà a la restitució o reconstrucció d'algunes tombes corresponents a la fase més recent de la necròpolis que s'hagin hagut de desmuntar de forma provisional per poder excavar les tombes que hi ha en els nivells més antics de la necròpolis.

Aquestes tombes s'escolliran en el moment d'iniciar els treballs de restauració de forma acordada entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'empresa adjudicatària de les obres i l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, en funció dels resultats obtinguts durant l'excavació.

Aquests treballs hauran de comptar amb l'autorització prèvia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Les actuacions previstes inclouen:

- Cobriment de les tombes i/o estructures més antigues.
- Recol·locació al seu lloc i posició original de tots els suports i elements que formaven part de cada tomba. Aquests treballs es duran a terme amb control i supervisió arqueològica, amb l'objectiu d'aconseguir una reconstrucció el més fidedigna possible a la realitat original. La restitució de les tombes es realitzarà tenint en compte les dades obtingudes durant l'excavació arqueològica, així com la documentació gràfica disponible (fotografies, plantes i alçats), fotografies antigues de les excavacions (1962-1966, 2007 i 2021) i la bibliografia existent sobre el jaciment.
- Reposició d'elements perduts quan es consideri necessari per entendre l'element o per assegurar-ne l'estabilitat i conservació. Les pedres a utilitzar han de ser de tipologia, dimensions i forma similars a les originals, col·locades damunt una làmina de mallatex per assegurar-ne la seva diferenciació i si s'escau, la seva retirada futura si es considera convenient. Es recomana que aquest mallatex sigui gris, o en el seu defecte, blanc.
- Fixació dels suports utilitzant un capa de morter de calç hidràulica natural amb sorra de granulometria variada.
- A l'interior de cada tomba, prèvia col·locació de dues malles de geotèxtil superposades, s'aportarà una capa de greda o sauló.
- Manteniment periòdic de l'espai per evitar el creixement de plantes i vegetació, atès que la col·locació de làmines geotèxtils i graves no elimina completament aquest risc.

Forn de ceràmica

Durant aquesta intervenció també es durà a terme una consolidació de l'estructura del forn descoberta durant la campanya de l'any 2024.

Aquests treballs consistiran en:

- Consolidació de l'estructura del forn, especialment la seva graella.
- Instal·lació d'una coberta provisional de protecció al seu damunt, de tipologia lleugera amb placa de policarbonat i suports de fusta o metàl·lics, a definir segons l'evolució dels treballs.

Bibliografia i fonts d'informació

AGUELO MAS, Xavier. ATICS S.L. *Memòria final dels treballs de control, excavació i documentació a l'Antiga Església Paleocristiana de Santa Cristina d'Aro (Santa Cristina d'Aro – Baix Empordà)*. Inèdit, 2022

AGUELO MAS, Xavier. *Pla executiu de rehabilitació de l'antiga església paleocristiana de Santa Cristina d'Aro*. Inèdit, 2019

AICART, F; NOLLA, JM; PALAHÍ, LL. *L'església vella de Santa Cristina d'Aro. Del monument tardoantic a l'església medieval*. Ed. Ajuntament de Santa Cristina d'Aro i Universitat de Girona. Institut de Recerca Històrica, 2008

AICART, F; NOLLA, JM. "L'església antiga de Santa Cristina d'Aro i els seus precedents. Una nova interpretació". *Estudis del Baix Empordà*, vol. 18. Sant Feliu de Guíxols, 1999

ALMAGRO, PALOL, P. "Los restos paleocristianos y altomedievales de Ampurias". *Revista de Girona*, núm. 20, p. 27-41. Girona, 1962

GAITX MOLTÓ, Jordi. "El temple de Malvet, de mausoleu privat a església". *Dossier Indrets medievals oblidats. Revista de Girona*, núm. 297 p. 74-76

NIELL CIURANA, Xavier. *Propostes d'actuació a l'església vella de santa Cristina d'Aro*. Inèdit. 2023

PALAHÍ, LL; NOLLA, JM. *Església Antiga. Santa Cristina d'Aro*". Memòria d'excavació. Departament de Cultura. Inèdit. 2007

Pressupost

Arqueologia

PRESSUPOST INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

A	TREBALL DE CAMP	UT	Amid.	preu	import
A1	Taxa de la intervenció	ut	1	22,80 €	22,80 €
A2	Arqueòleg director	hores	176	43,38 €	7.634,88 €
A3	Antropòleg	hores	160	38,84 €	6.214,40 €
A4	Dibuixant/Topògraf	hores	80	35,61 €	2.848,80 €
A5	Auxiliars d'arqueologia	hores	352	27,19 €	9.570,88 €
TOTAL A					26.291,76 €
B	MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ	UT	Amid.	Preu	Import
B1	Elaboració memòria	hores	88	43,38 €	3.817,44 €
B2	Estudis antropològics	hores	80	38,84 €	3.107,20 €
B3	Planimetries	hores	40	35,61 €	1.424,40 €
TOTAL B					8.349,04 €
C	ALTRES	UT	Amid.	Preu	Import
C1	Caseta i sanitari	ut	1	1.500,00 €	1.500,00 €
C2	Moviment de terres	ut	1	1.250,00 €	1.250,00 €
TOTAL C					2.750,00 €
TOTAL A,B,C					37.390,80 €

Consolidació

PRESSUPOST CONSOLIDACIÓ

D	CONSOLIDACIÓ	UT	Amid.	Preu	Import
D1	Consolidació tomba	ut	35	640,00 €	22.400,00 €
D2	Consolidació forn	ut	1	900,00 €	900,00 €
D3	Coberta protecció forn	ut	1	1.600,00 €	1.600,00 €
D4	Varis a justificar DF	pa	1	2.000,00 €	2.000,00 €
TOTAL D					26.900,00 €

Últim full de pressupost

El pressupost es desglossa en dos capítols, segons la tipologia i naturalesa dels treballs:

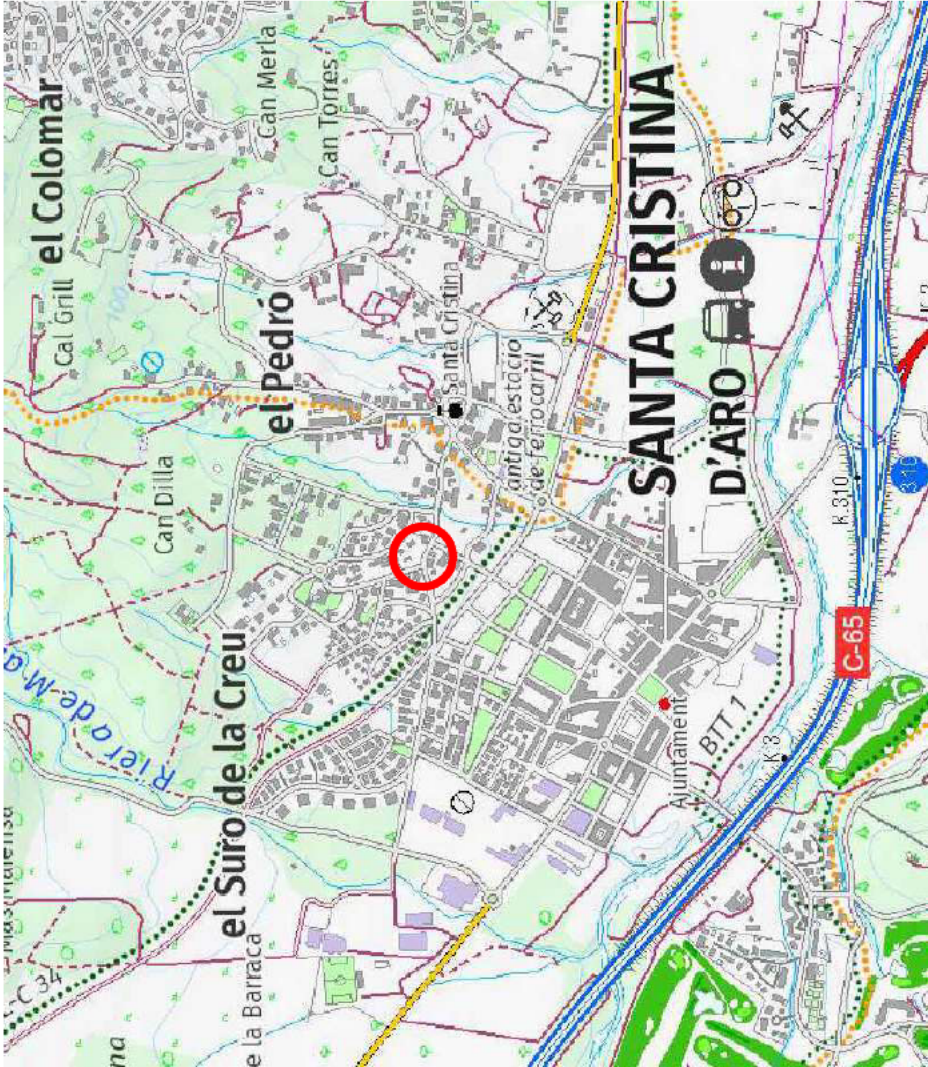
Arqueologia	37.390,80 €
Consolidació	26.900,00 €
Subtotal	64.290,80 €

El pressupost d'execució per contracte (IVA inclòs) total previst per a les actuacions de la present memòria valorada 2026 és de:

77.791,87 €

Setanta-set mil set-cents noranta-un euros amb vuitanta-set cèntims

Documentació gràfica

EMPLAÇAMENT e:1/10.000

ENTORN e:1/2.000

 Diputació de Girona Àrea de Cultura, Noves Tecnologies i Esports Monuments	Església paleocristiana i necròpolis Santa Cristina d'Aro Consolidació i museització. MV2024		MUNICIPI: SANTA CRISTINA D'ARO COMARCA: BAIX EMPORDÀ DATA: ABRIL 2024 NÚM CLAU: 3.26.04	ARQUITECTA: IRENE LLUSSENT GUILLAMET ARQUITECTA TÈCNICA: ELISA LLENAS I TORRENT DELINEANT: LLUIS PRAT I BUSQUETS	1 LOCALITZACIÓ SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT		ARXIU: 3.26.04_24_itepladwg ESCALA: 1/10.000 - 1/2.000 PLÀNOL: 1.01
--	---	--	--	--	---	--	--

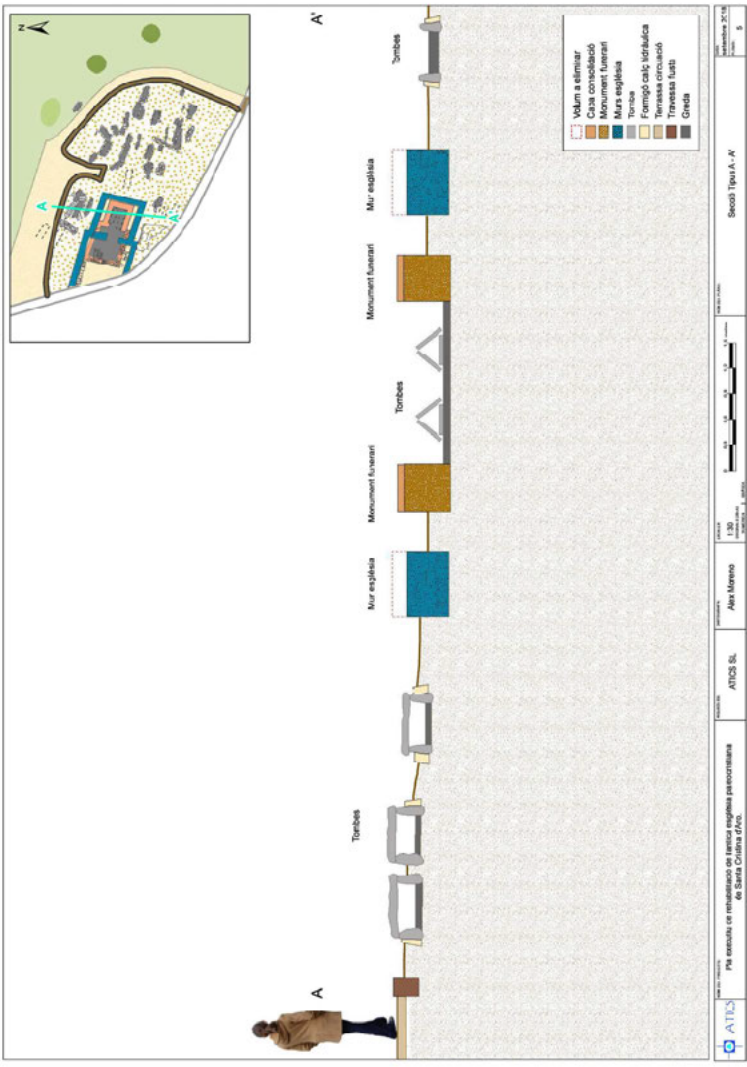
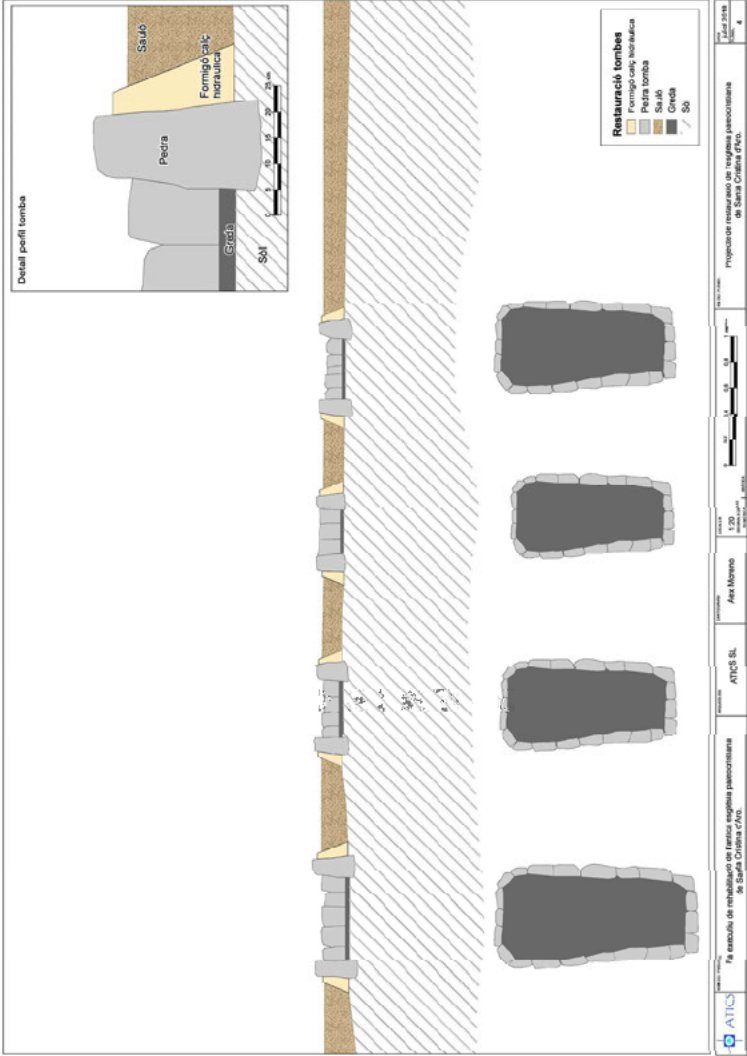
 Diputació de Girona Àrea de Cultura, Noves Tecnologies i Esports Monuments	Església paleocristiana i necròpolis Santa Cristina d'Aro Consolidació i museïtzació. MV2024		MUNICIPI: SANTA CRISTINA D'ARO COMARCA: BAIX EMPORDÀ DATA: ABRIL 2024 NÚM CLAU: 3.26.04		ARQUITECTA: IRENE LLUSSENT GUILLAMET ARQUITECTA TÈCNICA: ELISA LLENAS I TORRENT DELINEANT: LLUIS PRAT I BUSQUETS		1 LOCALITZACIÓ ENTORN		ARXIU: 3.26.04_24_1templa.dwg ESCALA: 1/500 PLÀNOL: 1.02
--	---	--	--	--	---	--	--	--	---

 Diputació de Girona Àrea de Cultura, Noves Tecnologies i Esports Monuments	Església paleocristiana i necròpolis Santa Cristina d'Aro Consolidació i museïtzació. MV2024		MUNICIPI: SANTA CRISTINA D'ARO COMARCA: BAIX EMPORDÀ DATA: ABRIL 2024 NÚM CLAU: 3.26.04	ARQUITECTA: IRENE LLUSENT GUILLAMET ARQUITECTA TÈCNICA: ELISA LLENAS I TORRENT DELINEANT: LLUÍS PRAT I BUSQUETS	2 ESTAT ACTUAL PLANTA GENERAL		ARXIU 3.26.04_24_planta.dwg	
					ESCALA 1/150			
					PLANOL 2.01			

 Diputació de Girona Àrea de Cultura, Noves Tecnologies i Esports Monuments	Església paleocristiana i necròpolis Santa Cristina d'Aro Consolidació i museïtzació. MV/2024	MUNICIPI: SANTA CRISTINA D'ARO COMARCA: BAIX EMPORDÀ DATA: ABRIL 2024 NOM CLAU: 3.26.04	ARQUITECTA: IRENE LLUSENT GUILLAMET ARQUITECTA TÈCNICA: ELISA LLENAS I TORRENT DELINEANT: LLUÍS PRAT I BUSQUETS	2 ESTAT ACTUAL PLANTA	ARXIU 3.26.04_24_planta.dwg
					ESCALA 1/75
					PLANOL 2.02

Interpretació i proposta de restauració de les tombes, ja executada parcialment, segons planimetria d'ÀTICS arqueologia

 Diputació de Girona Àrea de Cultura, Noves Tecnologies i Esports Monuments	Església paleocristiana i necròpolis Santa Cristina d'Aro Consolidació i museïtzació. MV/2024	MUNICIPI: SANTA CRISTINA D'ARO COMARCA: BAIX EMPORDÀ DATA: ABRIL 2024 NOM CLAU: 3.26.04	ARQUITECTA:	IRENE LLUSENT GUILLAMET	3 PROPOSTA RESTAURACIÓ DE TOMBES	ARXIU 3.26.04_24_planimetria.dwg
			ARQUITECTA TÈCNICA:	ELISA LLENAS I TORRENT		
			DELINEANT:	LLUIS PRAT I BUSQUETS		
		ESCALA		3.02		
		PLANOL				

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 internacional. Se'n permet la còpia, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se n'esmenti el titular dels drets (Diputació de Girona).

Consulteu els detalls de la llicència a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

Diputació de Girona